

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717207905
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5717207905.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci navrhovateľky MUDr. L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. O. XX, R., zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, Martin, proti otcovi MUDr. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. XXX, zastúpeného JUDr. Katarínou Turanskou, advokátkou so sídlom L. V. XXXXX/XXP., R., v konaní o určenie otcovstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu L. Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. O. XX, R., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, ako aj v konaní o určenie príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 10Pc/13/2017-336 zo dňa 21.11.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o výživnom (III., VII.) **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku o náhrade trov konania (X.) **z r u š u j e a v tejto časti mu v r a c i a** na ďalšie konanie.

V ostatných častiach (I., II., IV., V., VI., VIII., IX., odvolaním nenapadnutých ponecháva rozsudok nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1) Napadnutým rozsudkom súd vo výroku I. konanie o určenie otcovstva otca k maloletej zastavil a v II. výroku zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá bude zastupovať a spravovať jej majetok. Vo výroku III. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej od XX.XX.XXXX bežným výživným vo výške 250,- eur mesačne, zročným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred nasledujúci mesiac k rukám navrhovateľky a s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku sumou 50,- eur na tvorbu úspor maloletej, ktorú sumu bude poukazovať na osobitný účet zriadený navrhovateľkou na tvorbu úspor pre maloletú a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac. V IV. výroku rozhodol, že navrhovateľka je povinná do 7 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zriadiť osobitný účet pre maloletú na tvorbu úspor a otcovi číslo tohto účtu bezodkladne oznámiť s tým, že na nakladanie s prostriedkami na účte maloletej je potrebný súhlas súdu (V. výrok). V VI. výroku uložil povinnosť otcovi prispievať na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke - navrhovateľke príspevkom vo výške 250,- eur mesačne z účinnosťou od XX.XX.XXXX do 30.09.2018. Vo výroku VII. rozhodol, že dlh na bežnom výživnom na maloletú za obdobie od 11.05.2017 do 30.11.2018 v sume 2.449,35 eur je otec oprávnený splácať splátkami vo výške 100,- eur, splatnými spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením zročnej splátky sa stáva zročný celý dlh s tým, že dlh na príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov navrhovateľky za obdobie od 01.05.2017 do 30.09.2018 v sume 4.250,- eur je otec oprávnený splácať mesačnými splátkami v sume 250,- eur, zročnými vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku k rukám

navrhovateľky, pričom nezaplatením zročnej splátky sa stáva zročným celý dlh (VIII. výrok). Vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol (IX. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (X. výrok).

2) Vzhľadom na uznávací prejav otca pred súdom, konanie o určenie otcovstva k maloletej zastavil podľa ust. § 109 CMP a následne rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov k maloletej a o nárokoch nevydatej matky vo vzťahu k otcovi. Keďže návrhy všetkých účastníkov a kolízneho opatrovníka smerovali k tomu, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky, v ktorej starostlivosti sa dieťa od narodenia nachádza a v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi určil vyživovaciu povinnosť v súlade s ust. § 62 Zákona o rodine a to tak, že až od podania návrhu priznal bežné výživné vo výške 250,- eur mesačne a sumu 50,- eur na tvorbu úspor, nakoľko bol názoru, že toto zodpovedá finančným možnostiam otca aj keď čiastočne prevyšujú dôvodné potreby maloletej týkajúce sa bežného denného výživného. V danom prípade nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa k tomu, aby výživné priznal od narodenia dieťaťa, nakoľko navrhovateľka neakceptovala lacnejší spôsob vykonania testu anonymným testom DNA, ktorý navrhoval otec, a preto nemohol konštatovať, že by určenie otcovstva súhlasným vyjadrením rodičov pred matričným úradom na základe testu otcovstva vykonaného mimo súdneho konania zlyhalo len na postoji otca. Následne určil dlh na výživnom za obdobie od podania návrhu (11.05.2017) do 30.11.2018, ktoré by malo predstavovať sumu 4.919,35 eur, avšak otec zaplatil navrhovateľke sumu 2.340,- eur, a preto dlh na výživnom predstavuje sumu 2.449,35 eur, ktorý dlh súd otcovi umožnil splácať sumou 100,- eur, ktorá je zročná spolu s bežným výživným. Vo zvyšnej časti, kde žiadala pre maloletú priznať viac, jej návrh zamietol. Pokiaľ si navrhovateľka uplatnila nároky podľa ust. § 74 ods. 1 Zákona o rodine, týmto vyhovel len čiastočne keď jej priznal príspevok na výživu až od 01.05.2017 do 30.09.2018, kedy uplynuli dva roky od narodenia dieťaťa. Začiatok mája 2017 považoval za rozhodujúci moment, kedy sa finančná situácia navrhovateľky oproti situácii ktorú mala, pokiaľ ide o príjem pred nástupom na materskú dovolenku rapidne zmenila a táto situácia odôvodňovala nárok, aby otec dieťaťa, za ktorého navrhovateľka nie je vydatá jej kompenzoval pokles jej príjmov v súvislosti so starostlivosťou o spoločné dieťa. Dlž na výživnom za uvedené obdobie predstavuje pri výške príspevku 250 eur mesačne sumu 4.250,- eur, ktorú sumu umožnil otcovi splácať sumou po 250,- eur mesačne. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 52 CPM, pričom neaplikoval ust. § 53 CMP vzhľadom na skutočnosť, že nielen vinou otca nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným úradom. Otec navrhoval vzhľadom na svoj príjem lacnejší test DNA na učenie otcovstva, ktorého výsledok by akceptoval s čím navrhovateľka nesúhlasila a žiadala drahší test vykonaný súdnym znalcom, čo viedlo k podaniu návrhu na určenie otcovstva. Navyše nie všetkým nárokom navrhovateľky bolo vyhovené, a preto považoval za spravodlivé, aby každý z nich znášal trovy konania sám.

3) Proti tomuto rozhodnutiu, čo do výrokov III., VII. a X., podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote navrhovateľka. Mala za to, že súd nesprávne vyhodnotil všetky predložené dôkazy a skutkové tvrdenia a že sú dané dôvody osobitného zreteľa na priznanie výživného späťne tak, ako to umožňuje ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Nesúhlasila s tým, že súd priznal výživné na maloletú len odo dňa začatia súdneho konania, nakoľko nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa. Mala za to, že tieto boli v konaní riadne preukázané. Dôvod, ktorý jej bránil v podaní návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností skôr je ten, že otec chcel mať otcovstvo potvrdené DNA testami, táto dohoda zlyhala nie z dôvodu, že by navrhovateľka nechcela vykonať lacnejší spôsob, ale preto, že tento spôsob by mohol otec spochybňovať. Pre navrhovateľku bol navyše neakceptovateľným, najmä pre možnosť manipulácie so vzorkami a následne falošne negatívnymi výsledkami, keďže otec mal v úmysle sám doručiť vzorky do ním vybraného laboratória, čo by celú záležitosť ohľadom určenia otcovstva a platenia výživného oddialilo. Z dôvodu právnej aj skutkovej istoty trvala na dôkladnom vykonaní testov DNA. Otec nechcel vykonanie dôkladného testu, aby nikde nebolo zverejnené jeho meno, avšak keby s tým súhlasil, predišlo by sa súdnemu konaniu. Poukázala na skutočnosť, že otec o maloletú od jej narodenia neprejavil žiadny záujem a nepodieľal sa na jej výchove a výžive. Od narodenia maloletej po podanie návrhu ubehlo len necelých 8 mesiacov, počas ktorých na strane navrhovateľky došlo k výraznej zmene pomerov. Uviedla, že otec neodmietal otcovstvo a až po tom, čo ho navrhovateľka vyzvala na uzavretie dohody o finančnom vysporiadaní 3 mesiace po narodení dieťaťa začal spochybňovať otcovstvo, a preto sa začali dohadovať o výkone testov DNA. Bolo v jej záujme danú vec riešiť v prvom rade mimosúdnou cestou. Vzhľadom k primeranému časovému obdobiu, ktoré ubehlo od narodenia maloletej do podania návrhu, ako aj s prihliadnutím na stresovú životnú situáciu slobodnej matky a v súvislosti s jej zlým

zdravotným stavom a v neposlednom rade aj zabezpečovanie plnohodnotnej starostlivosti o maloletú považovala za dôvody hodné osobitného zreteľa. Otec má vyživovaciu povinnosť od narodenia dieťaťa s tým, že maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni otca od narodenia. Bola názoru, že je v rozpore s princípmi spravodlivosti, keby musela platiť trovy advokáta z vlastných prostriedkov. Trovy konania by skonzumovali aj časť výživného, priznaného v konaní, čo je kontraproduktívne, majetkové pomery otca sú oveľa lepšie, a preto mala za to, že je tu zákonný dôvod, aby súd priznal náhradu trov konania nie len za trovy právneho zastúpenia ale aj za náklady spojené so znaleckým dokazovaním. Na základe uvedeného navrhla, aby o odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že uloží otcovi povinnosť platiť bežné výživné s účinnosťou od 30.09.2016 a čo sa týka dlhu na bežnom výživnom, toto bude počítané za obdobie od 30.09.2016 do 30.11.2018 s tým, že navrhovateľke prizná nárok na náhradu trov konania.

4) Otec sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania podľa ust. § 389 ods. 1, písm. b/ CSP, § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo výrokoch o výživnom (III., VII.) rozsudok ako vecne správny potvrdil. V ostatnej časti, odvolaním nenapadnutej, ponechal rozsudok nedotknutý.

6) Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v časti o výživnom, tu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

7) Skutočnosti, na ktoré poukazovala navrhovateľka v súvislosti so stanovením počiatku vyživovacej povinnosti správne vyhodnotil súd prvej inštancie, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu nezhody medzi rodičmi neboli spôsobilé brániť navrhovateľke v podaní návrhu na súd. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, súd prvej inštancie správne vyčíslil zameškané výživné na strane otca, a preto v tejto časti odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

8) K pochybeniu zo strany súdu prvej inštancie došlo pri rozhodovaní o náhrade trov konania, keď sa v tejto časti nezaoberal možnosťou využitia ust. § 55 CMP a neskúmal, či vzhľadom na okolnosti prípadu by sa nejavilo spravodlivým priznať náhradu trov navrhovateľke. Nemožno totiž nechať bez povšimnutia skutočnosť, že v prejednávanvej veci sa jednalo o záujem maloletého dieťaťa, kde sa vyžaduje súčinnosť obidvoch rodičov a nemožno konštatovať, že by výlučne zavinením jedného došlo k podaniu návrhu na súd. Z tohto pohľadu potom nemožno spravodlivo žiadať výlučne od navrhovateľky, aby znášala trovy konania, keď nemala inú možnosť domáhať sa práv dieťaťa ako prostredníctvom súdu.

9) Keďže súd prvej inštancie sa touto okolnosťou v dôvodoch svojho rozhodnutia nezaoberal (prihliadajúc na ust. § 55 CMP), musel odvolací súd v tejto časti rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

10) Bude vecou súdu prvej inštancie vyhodnotiť všetky rozhodujúce skutočnosti a zvážiť, či a v akom rozsahu prizná navrhovateľke náhradu trov konania.

11) Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).